

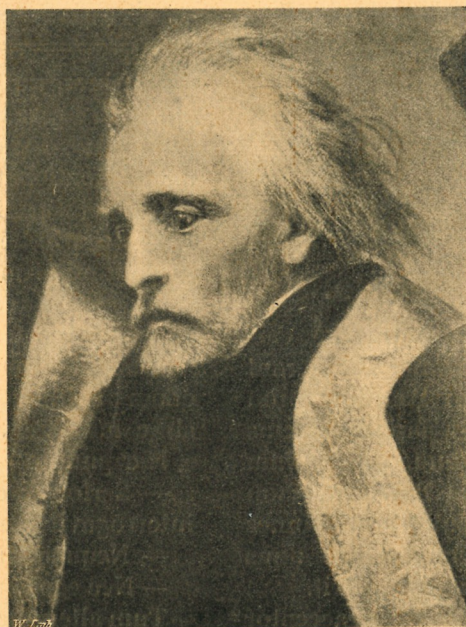
Per.
Lat
020

Prodit Budapestini VIII., Szentkirályi-u. 28. Calendis et Idibus cuiusque mensis, excepto Iulio et Augusto. — Pretium annuae subscriptionis: 4 coronae, in Germania 5 M., in Gallia 5 F. 25 c. □ □ Prostat Parisiis in aedibus Croville-Morant, 20 rue de la Sorbonne. — Teleph. 49—21. □ □

Petrus Skarga

unus omnium Polonorum clarissimus ante hos trecentos annos V. Cal. Oct.

mortuus est. Hunc diem anniversarium linguā Polonicā loquentes, qui milleni Cracoviam convenerant, maesta sollemnitate agebant. Orator¹ a¹ sacris¹ celeberrimus, prosae orationis Polonicae inventor, patriae amantissimus, divinatione² quadam praeditus, animis civium carissimus factus est. In pictura videmus oratorem a sacris principis, coram rege Casimiro III. verba facientem, quibus interitum patriae praesagisse³ videtur. Eo tempore regnum Iagellonum in⁴ summo⁴ fastigio⁴ stetit: a Mari Germanico ad Pontum Euxinum aquila⁵ alba⁵ imperium tenebat. Et eo ipso tempore tanti imperii corpus dilabi coepit; res publica in⁶ paucorum⁶ potentium⁶ ius⁶

concessit,⁶ qui dominationem in tot milibus millena hominum habebant.

In pictura vates canus⁷ dolore irāque ardens manus ad sidera tollit, et voces terribiles easque fatidicas⁸ regi ac principibus viris iactat.⁹ Sed verba effectu¹⁰ carent...

Petrus Skarga conscius¹¹ se tot annos ingenium, laborem, fidem, denique vitam totam populo suo promptam¹² praebuisse,¹² sed frustra — vitā decessit. Quod vaticinabatur,³ evenit.¹³ Regnum potentissimum praeda vicinorum crudelium nec non ingratorum factum est. Sed labor, cui Skarga indefessus initium fecit, non erat inutilis: monumenta¹⁴ litterarum¹⁴ Po-

lonicarum a tempore Petri Skarga maius

1 egyházi szónok 2 jósló tehetség 3 jósol 4 dicsősége tetőpontján 5 a lengyel cimere 6 kiváltságosak kezébe jut 7 ősz 8 jóslatszerű 9 odadörög 10 eredmény 11 tudatában 12 felajánl 13 bekövetkezik 14 irodalom

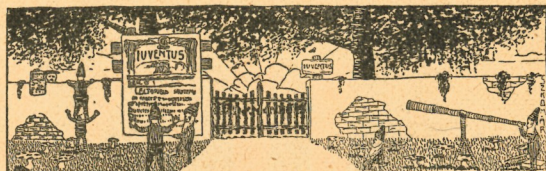
incrementum¹⁵ ceperunt. Quidquid litterarum ad sacra pertinentium scripsit, incorrupta¹⁶ integritate¹⁶ atque ubertate¹⁷ sermonis conspicuum¹⁸ est, quare magister quasi divinus in eo exstitit omnium, qui postea linguā Polonicā scripserunt.

Sed ut homines omnino vitiis non carent, sic etiam Skarga culpatur¹⁹ ob furores,²⁰ quos conformationi²¹ civium suorum opposuit, qua re multum valuit ad obtundendum²² animorum vigorem,²³ quo obtuso labor vicinorum imperatorum facilius factus est.

At nomen Petri Skarga ubique terrarum magni aestimatur, in quibus etiam humanitas²⁴ cultusque²⁴ magni aestimatur.

Nos, qui per tot saecula mutuis²⁵ vinculis amoris cum Polonis coniuncti vivebamus, etiam nunc asseveramus eos de animorum nostrorum sensibus.

15 lendület 16 tisztaság 17 gazdagság 18 kiváló 19 vádol
20 szenvedélyesség 21 szellemi fejlődés 22 tompít
23 élénkség 24 műveltség 25 kölcsönös.

LECTARIUS MINIMIS.

Colloquium.

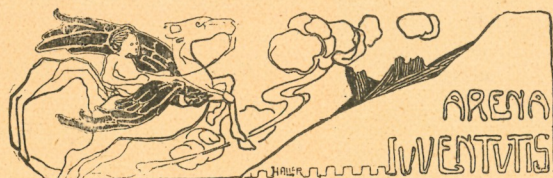
Bela cum patre Venetias proficiscitur, ut tempus aestivum¹ in litore² maris degeret. Quotidie lavatur³ et in arena⁴ litoris cubans radiis⁵ solis gaudet. Hoc loco amoeno⁶ undique conveniunt senes et iuvenes, ut undis⁷ maris delectentur. Bela noster paucis diebus nonnullos pueros cognoscit,⁸ quibuscum colloquitur.

Bela. Quid agitis, pueri?

Robertus. Conchas⁹ colligimus, multae enim in litore inveniuntur.

Guilelmus. Ego iam multas habeo et nonnullas pulcherrimas.

1 nyári 2 part 3 fürdik 4 homok 5 sugár 6 kellemes 7 hab 8 megismer 9 kagyló

Praeceptor¹ et poëta.

Basedow educator praepceptorque ille clarissimus et Gleim poëta inimicissimi erant alter alteri. In itinere suo Basedow olim Dresdam venit, ubi quidam familiaris² eius habitabat. Ad hunc visendum, qui novam scholam condiderat, venit Basedow, cum poëta in illa urbe ab³ epistulis³ erat. Omnes discubitori⁴ erant, cum convivarum unus se Gleimum in⁵ publico⁵ vidisse dixit.

— Huc veniet? interrogavit praepceptor excitatus.

— Veniet, respondit alter.

— Vere veniet? interrogare perseveravit⁶ et celerrime in armario⁷ se condidit.⁸

Paulo post intravit poëta et Basedowo, quem absentem putavit, maledicebat: asi-

nium illum, qui discipulos in stabulis⁹ includendos esse eamque optimam educandi¹⁰ rationem¹⁰ dixisset. Praeterea multa de viro docto mentiebatur.¹¹

Quibus auditis vituperatus praepceptor ex armario prodiens a calumniatore¹² petivit, ut calumniarum rationem¹³ redderet.¹³

— Nescivi, carissime, te in hoc cubiculo absconditum fuisse.

Basedow tum descripsit Gleimum, qui etiam in itinere a viro quodam honoratissimo maxime vituperatus esset.

Hic pudore perfuscus¹⁴ conticuit.

— Serio¹⁵ haec probra¹⁶ in me contulisti? interrogavit Basedow ridens.

— Nequaquam, respondit poëta.

— Nec ego serio locutus sum, obiecit alter.

Tum alter alterum complexus¹⁷ ex inimicis amicissimi facti sunt.

Carolus Poscheno (Gretium).

1 nevelő, pedagógus 2 rokon 3 titkár 4 asztalhoz ül 5 az utcán 6 folytat 7 szekrény 8 elrejt 9 istálló 10 nevelő rendszer 11 hazudik 12 rágalmozó 13 számot ad 14 borít 15 komolyan 16 szidás 17 megölel.

Carolus. Anno praeterito cum patre et matre iuxta Burdigalam¹⁰ fui, ubi multa genera concharum inveniuntur.

Bela. Unde Burdigalam profectus es, Carole?

Carolus. Parisiis, ubi cum parentibus habito.

Robertus. Tu Gallus es, nonne?

Carolus. Recte loqueris, nos Galli sumus. Et vos ceteri unde estis oriundi?

Guilelmus. Ego Germanus sum.

Robertus. Ego Britannus.

Bela. Ego Hungarus.

Carolus. Tu primus Hungarus es, quem novi.

Bela. Hoc miror,¹¹ populares¹² enim mei proficisci et instituta¹³ aliorum populorum cognoscere amant.

Robertus. Nos in schola parum¹⁴ didicimus de patria tua. Credo, etiam Carolus et Guilelmus, quia Hungaria minima esse videtur.

Bela. Hoc falleris.¹⁵ Minor quidem est, quam aut Gallia, aut Germania, aut Britannia. Sed non est tam pusilla.¹⁶ Maior est etiam Italia.

Guilelmus. Sed numerus incolarum minor est, quam Italiae, nonne?

Bela. Minor, in patria mea — credo — ducenties¹⁷ centena¹⁷ milia¹⁷ incolarum habitant.

Carolus. Caput¹⁸ et¹⁸ sedes¹⁸ Hungariae est Vindobona?¹⁹

Bela. In geographia parum versatus²⁰ es, amice.

Carolus. Vidi, cum pater epistolam negotiatori²¹ cuidam inscriberet,²² ita scripsit: Budapestinum in Austria.

Bela. Nolo patrem tuum honoratissimum laedere,²³ sed etiam ille erravit hac inscriptione. Nam Budapestinum in Austria ponere idem²⁴ est,²⁴ ac²⁴ Londinium in India.

Robertus. Quidnam²⁵ hoc²⁵ intelligis?²⁵

Bela. Noli irasci,²⁶ Roberte. Modo²⁷ exemplum attuli. Rex enim Britanniae idem est, qui imperator Indiae. Sic se res habet etiam apud nos. Rex Hungariae idem est, qui imperator Austriae. Hungaria sui²⁸ iuris²⁸ regnum est, ut Austria sui iuris imperium. Caput et sedes Austriae est Vindobona, Hungariae autem Budapestinum.

Carolus. Nunc demum²⁹ intelligo hanc rem. Sed nonne mi Bela, lingua vestra similis est linguae Germanicae?

Bela. Lingua nostra, Carole, cognatione³⁰ caret,³¹ exceptā³² linguā Finnorum in parte septentrionali Europae.

Guilelmus. Nobis magister in scholā hanc rem exposuit,³³ ex quo tempore mihi liquet.³⁴

Carolus. Gratias tibi ago, Bela, quod nos edocuiisti. Posthac si litteras ad te misero, eis inscribam: Budapestinum in Hungaria.

Bela. Hac inscriptione non est opus,³⁵ quia curatores³⁶ rei³⁶ vehiculariae³⁶ non ignorant Budapestini decies³⁷ centena³⁷ milia³⁷ hominum habitare. Ergo tanta urbs ubi sita sit, probe³⁸ sciunt.

Robertus. Doleo,³⁹ quod patriam tuam ignoro. Sed si pater mihi permiserit, non dubitabo Hungariam visere.

Bela. Omnes vos ad me invito. Parentes quoque maxime gaudebunt, si ad nos veneritis.

Pueri omnes. Veniemus, amice, veniemus.

10 Bordeaux 11 csodál 12 honfitárs 13 intézmény
14 kevés 15 csalódik 16 kicsike 17 20,000.000 18 főváros
19 Bécs 20 jártas 21 kereskedő 22 címez 23 megbánt
24 ugyanannyi, mint 25 hogy érted ezt? 26 haragszik
27 csak 28 független 29 végre 30 rokonság
31 hiány van 32 kivéve 33 magyaráz 34 világos 35 szükség
36 postás 37 1,000.000 38 alaposan 39 sajnál.

Gaudet uterque p̄rens,¹ si filius est bene p̄rens.²

*

Ludo p̄lā;³ p̄lum⁴ petit hostis; p̄la⁵ columna⁶ est.

*

Pluribus ille r̄fert,⁷ quae non cognoscere r̄fert.⁸

*

Si transire vēlis⁹ maris undas, utere vēlis.¹⁰
G. Lhm. (Vrat.)

*

Omnis origo m̄li¹¹ procedit ab arbore m̄li.¹²

*

Multis maior ēqui cura est, quam iuris et aequi.¹³

A. K.

1 szülő 2 engedelmeskedik 3 labda 4 csapat
5 pillér 6 oszlop 7 előad 8 érdemes 9 öőlo akar
10 vitorla 11 baj 12 alma 13 méltányosság.

Nenia.¹

Friderici Schilleri carmen «Nenie». Latine vertit Guil.
Lehmann Vrsl.

*Et pulchrum moritur! superos quod vincit et imos,
Non tangit² Stygii³ pectora dura Iovis.³
Atque, semel Pluton fido commotus amore⁴
Quod dedit, actutum⁵ iam revocavit atrox.
Non curat pueri⁶ belli⁶ Cythereia⁷ vulnus,
Quod teneris membris intulit acer aper.
Non heroa⁸ parens servat Nereia⁹ divum,⁸
Ad Scaeas¹⁰ portas qui cadit emoriens;
Attamen oceano comitata sororibus exit,
Proque sonat celebri neniam progenie.
Ecce deum lacrimat coetus lacrimatque dearum,
Quod moritur pulchrum grandeque conficitur.¹¹
Est quoque praeclarum caro deflerier¹² ore,
Nam mutum Stygii vile voratur¹³ aquis.*

¹ panaszdal ² megindít ³ Pluto ⁴ Orpheus visszahozhatta feleségét az alvilágból ⁵ mindjárt ⁶ Adonis ⁷ Venus ⁸ Achilles ⁹ Thetis ¹⁰ Trója nyugati kapuja ¹¹ elpusztul ¹² = defleri ¹³ elnyel.

Valentinus Kuzsinszky dr.

magister in regia litterarum universitate Hungarica rectorque musei Aquincensis novissime thesaurum¹ operum antiquorum rebus auxit,² quibus existimatores³ docti³ maxime tenebuntur.⁴ Insignissima sunt monumenta fictilia,⁵ quae hac occasione ad lucem proferebantur. Iam tribus annis ante

officina⁶ lateraria⁶ cum multitudine rerum fictilium effodiebatur, nunc autem figlina⁷ integra⁸ cum huius artis operibus. Non solum vasa⁹ perfecta inveniebantur, sed

etiam vasibus¹⁰ coquendis¹⁰ formae,¹¹ quibus vasa illa parabantur, quae nomine terrae sigillatae¹² nota sunt. Iam exstant igitur Romanae artis figlinae⁷ omnes partes: fornax¹³ cum hypocausti,¹⁴ forma¹¹ sigillis¹⁵ inurendis,¹⁵ forma vasibus¹⁰ coquendis,¹⁰ denique vas ipsum cum imaginibus egyptis.¹⁶ Quae cum ita sint, dubitari non potest, quin Aquinci quondam figlina ars florentissima fuerit; e formis¹¹ enim figlinis factum¹⁷ constat¹⁷ vasa illa in hac urbe parata esse, immo etiam nomen domini¹⁸ officinae¹⁸

cuiusdam: *Pacati* formis inustum¹⁵ legitur.

Ad humanitatem¹⁹ cultumque¹⁹ generis mortalium magnam vim²⁰ habent hae res inventae, quia tanta series²¹ monumentorum figlinorum extra Italiam nullo loco in lucem proferebatur.

Singularia sunt dolia,²² quae prope Danubium in puteo²³ inventa sunt. Principio liquoribus²⁴ recipiendis, postea autem pro puteali²⁵ usurpabantur.²⁶ Etiam nunc inscriptio inusta, probatio²⁷ publica,²⁷ videtur. Quae dolia vi aquae, putredinem²⁸ arcente, servabantur. Totā Europā haud invenias his similia, quia in museis aliis nisi lamina,²⁹ non dolia integra⁸ asservantur. (Circuli³⁰ dolio circumdati novi sunt.)

Nitidissimus³¹ est ornatus³² gemmarum, quae in sarcophago quodam inveniebantur, in quibus orbiculus³³ vitreus³³ bullā³⁴ inclusus, cui versiculi Graeci inscripti sunt.

A. Schöpflin.

¹ gyűjtemény ² gyarapít ³ szakértő ⁴ érdekel ⁵ agyag- ⁶ tégláégető műhely ⁷ fazekas (t. i.) műhely ⁸ egész ⁹ edény ¹⁰ edényt éget ¹¹ minta ¹² kis alakokkal díszített ¹³ kemence ¹⁴ alsó fűtés ¹⁵ díszítőményeket benyomkod ¹⁶ domború művü ¹⁷ nyilvánvaló ¹⁸ gyáros ¹⁹ műveltség ²⁰ fontosság ²¹ sorozat ²² hordó ²³ kút ²⁴ folyadék ²⁵ kút bélése ²⁶ használ ²⁷ mértékhitelítés ²⁸ rothadás ²⁹ donga ³⁰ abroncs ³¹ csinos ³² garnitúra ³³ kerek üveg ³⁴ medaillon

De his rebus rector musei Aquincensis, Valentinus Kuzsinszky in antiquitatis investigatorum³⁵ congressu, qui his diebus Romae habetur, verba facturus est.

³⁵ kutató.

Iosephus Eötvös baro de religionis necessitate.

Ipsis hominibus excellentissimis potissimum¹ opus est religione; illi enim, quam angustis² finibus mens humana contineatur,³ maxime sentiunt.

*

Deum mente indagare⁴ possumus, sed inveniri corde tantum potest. Ut religiose credamus, sola revelatione⁵ adducimur, sed nonne revelatio est etiam ea, quae in summis vitae nostrae discriminibus⁶ in pectoribus nostris ostenditur?

*

Omnis humana sapientia ad⁷ summum⁷ eo ducit, ut mens totum affectuum⁸ animi⁸ imperium teneat, at religio, cum et mentem et animi affectum pariter moveat, amborum consensionem⁹ parat. Itaque religio omnino compensare¹⁰ potest philosophiam et inter Christianos simplicissimos exempla haud minus pulchra, neque minora inveneris moderationis animi et constantiae¹¹ invictissimae, quam inter Stoicorum¹² principes; sed philosophia religionem compensare nunquam potest.

Vincentius Lakatos.

¹ leginkább ² korlátolt ³ foglal ⁴ kutat ⁵ kinyilatkoztatás ⁶ baj ⁷ végre ⁸ szellemi megnyilatkozás ⁹ összhang ¹⁰ pótol ¹¹ állhatatosság ¹² bölcselők egy fajtája.

Brevi tempore non solum in Asiam, sed etiam in Africam ex Europa viā ferratā vehi poterint ii, qui longiori navigationi se committere noluerint. Via enim ferrata ab Aureo, quod dicitur, Cornu per Asiam Minorem et Mesopotamiam usque ad sinum Persicum extruetur. Exstruendae illi viae praesunt Germani, rerum technicarum peritissimi. Alia quoque via ferrata ab urbe

Port-Said, in Aegypto sitā, per Syriam Persidemque perque regiones eas, quas olim Carmaniam Gedrosiamque, nunc vero Beludzsisztan vocant, aedificabitur, quam Britanni exstruendam curant.

Maximi¹ momenti¹ est opus illud ingentissimum, cum cursus maritimi, Arabiam circumvectantes,² multo longiores sint, ea de causa maiorem quoque sumptum³ imponunt et mercatoribus et iis, qui res,⁴ quae⁴ exportantur,⁴ ex illis regionibus in Europam portare cupiunt.

Res ratioque etiam eius viae ferratae agitatur,⁵ quae, ut per totam Africam ab Alexandria per regiones Nilo adiacentes et per loca Africae ad⁶ orientem⁶ et⁶ meridiem⁶ vergentia⁶ usque ad urbem, quam linguā Britannorum Capetown nominant, exstruatur tota, summa cum expectatione non solum mercatores exoptant, sed etiam humanitatis cultusque studiosi omnes.

M. F. (Nyiregyháza.)

¹ igen nagy fontosságú ² megkerül ³ költség ⁴ kiviteli cikkek ⁵ tárgyal ⁶ keleti és déli.

Gustavus Rigler, magister in regia nostra universitate Claudiopolitana¹ lac² artificiosum² repperisse dicitur. Vir doctus septem iam annos in hac re consumpsit, dum e frumentis³ lac parare contingeret. Ipse cum familia, asyli publici infantes, valetudinarii⁴ cubantes⁵ novissime hoc lacte artificioso vescuntur, eoque libentissime.

Hoc tempore, cum cibariorum pretia in dies singulos augentur, repertum⁶ non solum pro⁷ doctrina⁷ calet,⁷ verum etiam rei⁸ familiaris⁸ tuendae⁸ maximi est momenti.⁹

Annus septingentesimus post scholam Sancti Thomae conditam Lipsiae ultimis

¹ Kolozsvár ² mesterséges tej ³ gabona ⁴ kórház ⁵ betegek ⁶ találmány ⁷ tudományos szempontból érdekes ⁸ háztartás ⁹ fontosság

diebus mensis Septembris splendidissime celebrabatur, festum sollemne pro rara occasione et a discipulis, qui erant et ab iis, qui nunc sunt, agitabatur. Initium fecit cantus¹⁰ vocum¹⁰ et¹⁰ fidium,¹⁰ quem oratio

reitoris sequebatur. Vespere insequenti a veteribus discipulis *Antigone*, tragoedia Sophoclis edebatur, cuius imaginem pictura ostendit; tertio autem *Miles Gloriosus* Plauti a discipulis, qui gymnasium nunc frequentant.

In Hispania prope Torralbam Cerralbo comes iam diu scrutans¹¹ coloniam antiquissimam elephantophonorum¹² repperit, de qua re Genavae in ultimo congressu antiquitatis¹³ investigatorum¹³ verba fiebant: Ex instrumentis armisque lapideis, quae rudissime edolata¹⁴ non his quidem locis reperiebantur, coloniam prima aetate Chellesina, quae dicitur, conditam esse constat. Haec aetas, quae ad terrae historiam cognoscendam, vim¹⁵ habet maximam, a pago Gallico appellatur, cui nomen est Chelles. In finibus huius pagi reperiebantur instrumenta domestica incultissima, quae humanitatis¹⁶ cultusque¹⁶ nostri documenta prima haberi possunt.

In hanc aetatem incidit colonia Torralbana, ubi antiquitate¹⁷ ultima¹⁷ elephantorum venatores incredibilem eboris¹⁸ vim condiderant. Praeter hanc Cerralbo comes sepulcretum¹⁹ aetatis ferreae primae effodit, quo duo milia sepulcrorum²⁰ contineri nuntiantur.

Rei²¹ iudiciariae²¹ per Russiam summus²¹ praefectus²¹ rationem instituit, ne posthac

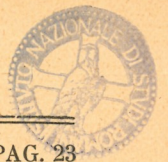
ad²² opera²² damnati²² in Sibiriam deportarentur, sed operibus²³ occuparentur, quae extra Sibiriam publice²⁴ exerceri²⁴ solent.

Quattuor reges, nuper reges facti, Turciae bellum inferre parant. Timendum est, ne brevi tempore pars australis Europae armorum²⁵ strepitu²⁵ resonet, magis etiam timendum, ne illorum quattuor regum animo bellicoso nos quoque ad arma cogamur.

A Sicilia ad septentriones insulae septem sitae sunt, quarum iam mentio²⁶ apud Homerum fiebat. Insularum Aetolarum una Strongyle, nomine Italico *Stromboli*, cuius mons ignibus erumpentibus infamis²⁷ est, novissime denuo flammam cum cineribus²⁸ evomit,²⁹ quibus complures vici adoperiebantur.³⁰ Cineres multis locis altitudinem duorum metrorum assequuntur. Vineae detrimenta³¹ magna acceperunt. Aqua fervida cum vapore carbonum emittitur ex monte, in cuius vertice nebula crassa³² sedet.

In Istro³³ flumine nocte III. Cal. Oct. navis Societatis Hungaricae Navigationis Fluvialitilis Maritimaeque cum scapha³⁴ militari Rumena collidebatur. Altera navis inter urbes Orsova et Galac hominibus transportandis commeatum³⁵ expedit,³⁵ altera autem nocte illa exitiali³⁶ milites Rumenos cum praefectis³⁷ vehebat. Naves tanta vi collidebantur, ut «Trotus», scapha Rumena extemplo undis hausta, praefecti autem dormientes oppressi sint. Octo praefecti, milites viginti et unus perierunt. Qui servari poterant, navi Hungarica recepti sunt. Causa miserandi casus navis Rumena fuisse fertur, quae caecā nocte sine luminibus nocturnis adverso³⁸ flumine³⁸ vehebatur. Ceterum quaestione³⁹ mota³⁹ veritas apparebit. Indianorum censu⁴⁰ novissimo tristitia aperiebantur⁴¹ huic populo, cuius numerus — ducenta sexaginta quinque milia esse dicuntur — singulis annis deminui⁴² confir-

10 hangverseny 11 kutat 12 elefántvadász 13 régiség-tudós 14 kifarag 15 fontosság 16 műveltség 17 ősidőkben 18 elefántesont 19 temető 20 a sír 21 igazságügyminiszter 22 kényszermunkára ítél 23 iparág 24 az állam üz 25 csatazaj 26 említés 27 hírhedt 28 hamu 29 kihány 30 beborít 31 kár 32 sűrű 33 Alsó-Duna 34 naszád 35 a forgalmat lebonyolítja 36 végzetes 37 tiszt 38 fölfelé 39 megindított vizsgálat 40 népszámlálás 41 kiderül 42 fogy

matus est. Huic malo abolendo⁴³ concilium habebitur in Americana urbe Columbo, cui intererunt viri gravissimi⁴⁴ e populo Indiano oriundi: senatores, magistri, sacerdotes, medici, artifices, alii. Ceterum ipsi famam populi paulatim intereuntis⁴⁵ negant, immo affirmant Americanorum ditissimos pro⁴⁶ rata⁴⁶ parte⁴⁶ populares⁴⁷ suos esse, quorum possessiones maiores sint quacunque civitate Americana.

In pago Belleville ad fluvium Ararem⁴⁸ prope Lugdunum⁴⁹ in itinere duo currus⁵⁰ automatopoëti⁵⁰ maximo impetu collidebantur.⁵¹ In altero sedit Carolus Voisin, aëronauta ille clarissimus cum filia baronis Delaroché, quae non minus intrepida aëris domitrix⁵² nota est. Voisin mortuus, femina membris graviter consauciata esse nuntiatur. Haec anno superiore Redonis⁵³ cum aeroplano delapsa tam grave vulnus accepit, ut etiam medici de illa desperaverint.⁵⁴

⁴³ megszüntet ⁴⁴ jelentékeny ⁴⁵ pusztul ⁴⁶ aránylag
⁴⁷ honfitárs ⁴⁸ Saone ⁴⁹ Lyon ⁵⁰ automobil ⁵¹ össze-
ütközik ⁵² legyőző ⁵³ Rennes ⁵⁴ «lemond».

Mater. Olera¹ in horto iam pridem pluviam desiderant.

Pater. Equidem gaudeo, quod non pluit, quia tritico² pluvia noceret.

Paulus (quinque annorum). Dum pluit, triticum obtegi³ iube. *G. Totis.*

Hospes (in deversorio⁴): Puer,⁵ cras multo mane me excita!⁶

— Ita faciam, domine, tu modo tintinnabulum⁷ move!⁷ *D. Szilágyi (Zilah).*

Totum instrumentum⁸ conclavis⁹ incendio vastatum est. Mater gratias egit Deo, quod maius malum avertisset, at filiola effusissime¹⁰ flebat.

— Cur defles tantopere illud conclave, pupula mea?

— Non conclave defleo, sed lusus¹¹ meos. *Idem.*

Paulus Gyulai, scriptor celeberrimus staturā humili erat. Semel apud amicum quandam gloriabatur minorem vidisse hominem se ipso.

— In circo fortasse, respondit alter.

F. Sziklai (Budapest, III. reg. gymn.)

Puerum quandam septem annos natum, optima indole praeditum quisque mirabatur. Cui vir quidam

— Qui puer prudens est, — inquit — vir stultus erit.

— Tu puer prudentissimus fuisse videris, respondit puer. *Idem.*

Masson Gallus, rerum¹² scriptor¹² clarissimus novissime de Napoleone haec memoriae tradidit:

— Qui¹³ fit, ut tu tam multa scias? interrogavit quidam imperatorem futurum, cum iuvenis esset neque nomine neque honore illustris.

— Quia semper cogitationibus traditus sum.

Aliquando praefectus¹⁴ quidam litteras¹⁵ properas¹⁵ attulit Napoleoni, cuius responsum extemplo reportare voluit. At equum agitando¹⁶ paene enecuit.¹⁶ Quo conspecto Napoleon equum suum praefecto obtulit, qui donum magnificentum modeste repudiavit.

— Num splendidiore existimas phaleras¹⁷ veredi,¹⁸ quam ut accipere possis? Noli oblivisci rem tam pretiosam haud inveniri, quae militem Gallicum dedeceat.

Magister. Quomodo dixeris numerum pluralem huius vocabuli: «vitrum?»¹⁹

Discipulus. Testae.²⁰

Dyonisius, Syracusarum tyrannus Philoxenum poëtam ad latomias²¹ damnavit, quod carmina sua non laudavisset.

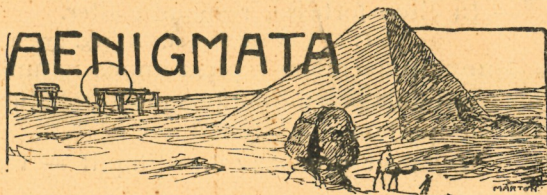
E latomiis revocatum tyrannus iussit de carminibus sententiam dicere. At Philoxenus nec vituperavit²² nec laudavit ea, sed ad custodem: Reduc me — inquit — in latomias! *Z. Hallay.*

Viginti sex annos natus erat Napoleon, cum exercitus Italici dux factus est. Proficiscent iamicus quidam dixit:

¹ zöldség ² búza ³ betakar ⁴ vendégfogadó ⁵ pincér
⁶ fölkel ⁷ csenget ⁸ bútor ⁹ szoba ¹⁰ keservesen
¹¹ játékszer ¹² történetíró ¹³ hogyan ¹⁴ katonatiszt
¹⁵ sürgöny ¹⁶ agyonhajszol ¹⁷ szerszám ¹⁸ paripa
¹⁹ üveg ²⁰ cserepek ²¹ kőbánya ²² ócsárol.

— Admodum iuvenis es, qui exercitui praeficiaris.

— Iam senior redibo.

I.

Amo, irumpo, aperio, malus, fortitudo, urbanus, negotium.

Horum vocabulorum contraria ita disponantur, ut primis litteris pars anni significetur.

W. Fergusson (Londinium).

II.

Et nox erat Luna intrabat bifores fenestras.

Quo modo haec verba ordinentur, ut hexameter fiat?

G. Beöthy.

III.

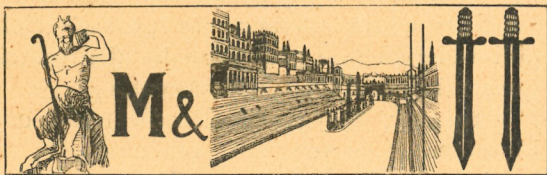
I, n, t, e, s, t, e, l, e, n, a, f.

Compone ex his litteris proverbium notissimum!

Idem.

IV.

S. Bihain (Parisis).

Solutiones aenigmatum numeri 1.

I. **Quercus, ovis, vulpes, aper, dictator, ignis silva = Quo vadis.** — II. **Tarquinius Superbus.** — III. **Pater.** — IV. **Latet anguis in herbis.**

Aenigmata recte dissolverunt: *I. Arth (Óverbász), L. Böhm (Keszthely), F. Doumier (Paris), F. Eile (Leopolis), I. Erdélyi (Budapest), T. Fehrentheil (Gyergyószentmiklós), A. Gennaro (Neapolis), A. Hermann (Leopolis), S. Jakubowski (Leopolis), L. Janák (Agria), P. Kelemen (Kolozsvár), T. Kindler (Lwów), A. Korchmáros (Budapest), M. Kord-*

zik (Lwów), W. Korn (Lwów), J. László (Szászváros), Leopolitanus quidam sine nomine, Z. Lewicki (Leopolis), Aem. Lustig (Keszthely), F. Mantz (Magyaróvár), R. Marcellus (Orléans), A. Marszałkovicz (Leopolis), St. Moraviecki (Leopolis), N. Németh (Agria), I. Oláh (Budapest), B. Palliardi (Roma), E. Robert (London), N. Szarvas S. J. (Aeniponti), G. Tarczay (Barilović), L. Vaniek (Pomáz), A. Weisz (Nagyszeben).

Praemium Roberto Marcello sorte obtigit.

Pecuniae quaecunque ad administratorem (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.) mittantur, non ad moderatorem.

Paulus. Aenigma, quod nobis misisti, in numero XIX. anni secundi (pag. 152.) prodiit. Spero te alia missurum. Magistrum tuum doctissimum meis verbis salutes velim. — Keszthely. Aliquis ad me chartulam misit, sed nomen subscribere oblitus est. — Aurelia (Orléans). Prorsus recte aenigma dissolvisti, sed in litterarum inscriptione tibi mendum succurrit. Budapest enim non est in Austria situm, sed in Hungaria, cuius caput est et sedes. — Óverbász. Administratorem adi rebus tuis. Ego nisi concinnandam ephemeridem curo. — Lemberg. Nomen huius urbis polonice Lwów dicitur, latine Leopolis. — A. Kertész. Bene rem enarrasti, sed quia res publicas tangit, eam omittere cogimur. — Novella (Eötvös). In opusculo tuo scriptor clarus recognosci non potest. Fabula tam brevis, tam arida facta est. Brevius aliquid mitte. — Z. H. (Rozsnyó). In numerum 4. seponere coactus sum. — Andreas Sp. Iam publici iuris factum est. — St. K. (Keszthely). Carmen satis bene conversum esse non negaverim, tamen quia non discipulis scriptum existimo, aliud rogo, magis etiam oratione soluta scriptum. — I. A. (Noli me tangere). Delineare difficilimum est. — Henricus H. Res inhonesta est, quam convertisti; mitte aliud quidquam. — De reliquis proxime.

Moderator ephemeridis STEPHANUS SZÉKELY DR. Budapestini, Üllői-út 71., ad quem litterae quaecunque mittantur.

Sumptibus moderatorum ephemeridis: Magyar Középiskola.